

แนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

Guidelines for Community Market Management by Bannang Sata Subdistrict Administrative Organization, Bannang Sata District, Yala Province.

อานีชา เส้นติหย๊ะ¹, นุศรา เจาะแวง², ซากิเราะะ บาโง๊ะ³, คมวิทย์ สุขเสนีย์⁴

*1*คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 406622079@yru.ac.th

*2*คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 406622075@yru.ac.th

*3*คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 406622080@yru.ac.th

*4*อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, หลักสูตรรัฐศาสตร์บัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา,

Khomvit.s@yru.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบทและปัญหาการพัฒนาตลาดนัดชุมชน ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลาและ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้ให้ข้อมูลหลักคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 15 คน แบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน นักพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา จำนวน 1 คน เจ้าหน้าที่ดูแลตลาด จำนวน 1 คน ผู้ประกอบการในตลาดนัด จำนวน 5 คน และประชาชนผู้ใช้บริการตลาดนัด จำนวน 7 คน ซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการและการใช้พื้นที่ตลาดนัด เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาวิเคราะห์โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นำมาถอดความ จัดหมวดหมู่และสังเคราะห์สาระสำคัญอย่างเป็นระบบ

ผลการวิจัยพบว่า 1. ตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตา เป็นตลาดในบริบทชุมชนกึ่งชนบทที่ประชาชนส่วนใหญ่พึ่งพาเศรษฐกิจฐานรากและการค้าขายในท้องถิ่น เกิดจากความร่วมมือของภาคเอกชนและองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากในชุมชนกึ่งชนบท เปิดโอกาสให้จำหน่ายสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น มีพัฒนาการต่อเนื่องจนเป็นศูนย์กลางสำคัญด้านรายได้และความเข้มแข็งของชุมชน 2. แนวทางการจัดการที่เหมาะสม มี 4 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดระเบียบพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน 2) การกำหนดโซนสินค้าอย่างชัดเจน 3) การปรับปรุงสภาพแวดล้อม 4) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ

ผู้ประกอบการและชุมชน รวมถึงการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่องโดยองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ตลาดนัดชุมชนมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาได้อย่างยั่งยืน

จากผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน และเป็นพื้นที่ทางเศรษฐกิจที่ช่วยสร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น ดังนั้น การจัดการตลาดอย่างเป็นระบบและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน จะช่วยให้ตลาดนัดชุมชนสามารถพัฒนาและดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนต่อไปในอนาคต

คำหลัก: แนวทางการจัดการ, ตลาดนัดชุมชน, กระบวนการพัฒนาตลาด

Abstract

This research article aimed to: (1) study the context and problems of community market development in Bunnangsta Subdistrict, Bunnangsta District, Yala Province, and (2) examine the management approaches of the community market by the Bunnangsta Subdistrict Administrative Organization. The study employed a qualitative research methodology. Key informants were selected using purposive sampling, totaling 15 participants. They were divided into three groups: one member of the Subdistrict Administrative Organization, one community development officer of the Bunnangsta Subdistrict Administrative Organization, one market supervisor, five market vendors, and seven market users. These key informants were directly involved in the management and utilization of the community market area. The research instrument used for data collection was a semi-structured interview. The data obtained from the interviews were analyzed through transcription, categorization, and systematic synthesis of the essential information.

The research findings revealed that 1. the Bannangsta community market operates within a semi-rural context where most residents rely on the grassroots economy and local trade. The market was established through cooperation between a private landowner and the Subdistrict Administrative Organization to promote the grassroots economy and provide opportunities for selling agricultural products, food, and local goods. The market has continuously developed and become an important center for income generation and community strengthening. 2. Appropriate management approaches include four key aspects: 1) organizing market space systematically; 2) clearly designating product zones;

3) improving the physical environment; and 4) promoting participation among vendors and the community. Continuous management by the Subdistrict Administrative Organization is essential to ensure the market's efficiency and sustainable development.

Keywords: Management approaches, Community market, Market development process.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตลาดนัดชุมชนถือเป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่เปิดโอกาสให้ประชาชนนำสินค้าเกษตร สินค้าอุปโภคบริโภค และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมาจำหน่ายโดยตรงแก่ผู้บริโภค ซึ่งช่วยสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนและก่อให้เกิดการหมุนเวียนของเงินภายในชุมชน นอกจากนี้ตลาดนัดยังเป็นพื้นที่ที่เชื่อมโยงทรัพยากร ความรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ากับความต้องการของประชาชน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชนและช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนได้อย่างเป็นรูปธรรม (ศรีหารัตน์ และ สัตยวาทย์สกุล, 2563; พระครูใบฎีกาวิชาญ วิสุทโธ และ ภักดี โพธิ์สิงห์, 2565) นอกจากนี้ ตลาดชุมชนยังมีบทบาทสำคัญในฐานะศูนย์กลางของการแลกเปลี่ยนสินค้า และเป็นพื้นที่ทางสังคมที่สะท้อนวิถีชีวิตและความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ซึ่งช่วยส่งเสริมการสร้างปฏิสัมพันธ์และความเข้มแข็งของชุมชนในระดับท้องถิ่น (บรรจบพันธ์ เมืองสาคร, 2567)

องค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมเศรษฐกิจของชุมชน รวมถึงการจัดการพื้นที่สาธารณะให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชน การบริหารจัดการตลาดให้มีความเป็นระเบียบ สะอาด และเหมาะสมต่อการใช้งาน จะช่วยส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการค้าขายและลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้น เช่น ความไม่เป็นระเบียบ ปัญหาด้านสุขาภิบาล และการใช้พื้นที่ที่ไม่เหมาะสม ซึ่งถือเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน (ณัฐพล วิมลสันติรังษี และศิวัช ศรีโสภากุล, 2562; ศรีจันทร์ และอินทรประจบ, 2567)

ตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา เป็นตลาดนัดที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่ โดยเปิดให้บริการสัปดาห์ละ 2 วัน และมีผู้ประกอบการรวมถึงประชาชนจากพื้นที่ใกล้เคียงเข้ามาจำหน่ายและเลือกซื้อสินค้าอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดการสร้างรายได้และการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจภายในชุมชน อย่างไรก็ตาม จากการดำเนินงานของตลาดนัดยังพบประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดระเบียบพื้นที่ การจัดโซนสินค้า และการพัฒนาสภาพแวดล้อมของตลาดให้มีความเหมาะสม ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ (บรรจบพันธ์ เมืองสาคร 2567) ที่พบว่าตลาดนัดชุมชนเกิดจาก

ศักยภาพของชุมชนด้านอาชีพและทรัพยากร และเป็นกลไกสำคัญในการสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อย รวมทั้งช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน

ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตาในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการตลาดนัด จึงมีบทบาทสำคัญในการกำหนดแนวทางการจัดการที่เหมาะสม เพื่อให้ตลาดนัดสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นระเบียบ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ การศึกษานี้จึงมุ่งศึกษาแนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา เพื่อให้เข้าใจบริบท ปัญหา และแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การพัฒนาการบริหารจัดการตลาดนัดให้มีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจของชุมชนอย่างยั่งยืน (บรรจบพันธ์ เมืองสาคร 2567)

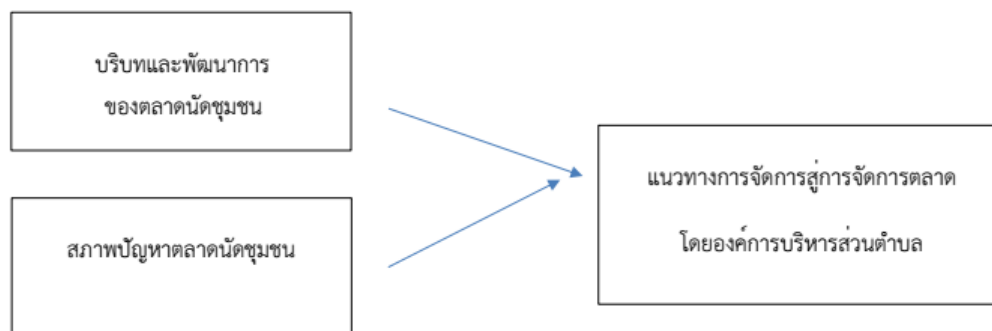
วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบริบทและปัญหาการพัฒนาตลาดนัดชุมชน ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบบริบท สภาพปัจจุบัน และปัญหาการพัฒนาตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตาสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาการบริหารจัดการตลาดนัดชุมชนได้
2. ทำให้ทราบแนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา ซึ่งสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการตลาดนัดชุมชนให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

กรอบแนวคิด

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

เป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมุ่งศึกษาบริษัท สภาพปัญหา และแนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา การวิจัยครั้งนี้เน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการและการใช้พื้นที่ตลาดนัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนถึงสภาพความเป็นจริง ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

2. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้จากการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารจัดการและการใช้บริการตลาดนัดชุมชน ซึ่งสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานและปัญหาของตลาดนัดได้ กำหนดผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 15 คน ได้แก่

1. สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
2. นักพัฒนาชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา จำนวน 1 คน
3. เจ้าหน้าที่ดูแลตลาด จำนวน 1 คน
4. ผู้ประกอบการในตลาดนัด จำนวน 5 คน
5. ผู้ใช้บริการตลาดนัด จำนวน 7 คน

3. ประเด็นที่ศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาในประเด็นสำคัญ ได้แก่

1. บริษัทและพัฒนาการของตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตา
2. ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการตลาดนัดชุมชน
3. แนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยลงพื้นที่ตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนพฤศจิกายน 2568 - มีนาคม 2569

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ การสังเกต และเอกสารที่เกี่ยวข้อง มาถอดความและเรียบเรียง จากนั้นทำการจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย และวิเคราะห์เนื้อหาโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) พร้อมทั้งนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบการพรรณนา เพื่อให้เห็นถึงบริบท ปัญหา และแนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนอย่างชัดเจน

ผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา” มีวัตถุประสงค์จำนวน 2 ประการ ได้แก่

ผลการศึกษา บริบทและปัญหาการพัฒนาตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา พบว่า สามารถจำแนกผลการศึกษาออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) พัฒนาการตลาดนัดชุมชน และ 2) ปัญหาการพัฒนาตลาดนัดชุมชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นที่ 1 พัฒนาการตลาดนัดชุมชน ผู้วิจัยได้จำแนกผลการศึกษาออกเป็น 6 ด้าน โดย

1. ด้านประวัติและพัฒนาการของตลาดนัดชุมชน ซึ่งมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา เป็นชุมชนกึ่งชนบทที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและค้าขายรายย่อย โดยพึ่งพาเศรษฐกิจฐานรากเป็นหลัก ตลาดนัดชุมชนจึงมีบทบาทเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและสังคมของท้องถิ่น เป็นพื้นที่แลกเปลี่ยนสินค้า บริการ และสร้างปฏิสัมพันธ์ของคนในชุมชน รวมทั้งเป็นช่องทางสำคัญในการกระจายรายได้และสนับสนุนผู้ประกอบการรายย่อย ตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตาเกิดจากแนวคิดของเจ้าของพื้นที่ที่เล็งเห็นศักยภาพของทำเลซึ่งเป็นศูนย์กลางของชุมชน จึงได้ปรึกษาร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตาเพื่อให้เกิดการจัดตั้งเป็นไปตามระเบียบและสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เปิดโอกาสให้ประชาชนนำสินค้าเกษตร อาหาร และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมาจำหน่าย เพื่อสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

ทั้งนี้ ตลาดมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากเดิมที่มีผู้ค้าและผู้มาใช้บริการไม่มาก และการจัดพื้นที่ยังไม่เป็นระบบ ปัจจุบันมีจำนวนผู้ค้าเพิ่มขึ้น สินค้ามีความหลากหลาย โดยเฉพาะสินค้าประเภทอาหารซึ่งเป็นจุดเด่นของตลาด พร้อมทั้งมีการปรับปรุงการจัดระเบียบพื้นที่ให้เหมาะสม ส่งผลให้ตลาด

เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยมมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการขยายพื้นที่ตลาดจะช่วยเพิ่มจำนวนร้านค้าและความหลากหลายของสินค้า แต่ยังพบข้อจำกัดด้านพื้นที่ใช้สอยและพื้นที่จอดรถในบางช่วงเวลา ทั้งนี้ผู้ค้าและประชาชนในพื้นที่ยังมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและแนวทางพัฒนาตลาดอย่างต่อเนื่องสะท้อนถึงความร่วมมือของชุมชนและหน่วยงานท้องถิ่นในการพัฒนาตลาดนัดชุมชน.

2. ด้านการบริหารจัดการและการมีส่วนร่วมของชุมชน ซึ่งมีผลการศึกษาดังต่อไปนี้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า การบริหารจัดการตลาดนัดชุมชนบนนั่งสตาโดยคณะกรรมการตลาดโดยภาพรวมมีความเหมาะสม โดยมีการดูแลความเป็นระเบียบ การจัดสรรพื้นที่ร้านค้า การควบคุมความสะอาด และการดูแลความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การดำเนินงานของตลาดเป็นไปอย่างเรียบร้อยและเกิดประโยชน์ต่อชุมชน อย่างไรก็ตาม ยังพบข้อจำกัดด้านปัญหาการจราจรติดขัดในช่วงเวลาที่มีผู้มาใช้บริการจำนวนมาก ซึ่งควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม

ในด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลและพัฒนาตลาดในระดับค่อนข้างมาก ทั้งในฐานะผู้ค้า ผู้มาใช้บริการ และผู้ร่วมดูแลความสะอาดและความเป็นระเบียบของตลาด นอกจากนี้ ผู้ค้าและประชาชนยังสามารถเสนอความคิดเห็นหรือแนวทางพัฒนาตลาดต่อคณะกรรมการตลาดผ่านการพูดคุย การประชุม หรือการแจ้งข้อเสนอแนะโดยตรง เช่น การเสนอให้เพิ่มพื้นที่จอดรถเพื่อแก้ไขปัญหาความไม่สะดวก ซึ่งสะท้อนถึงรูปแบบการบริหารจัดการที่เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วม และช่วยส่งเสริมความเข้มแข็งในการพัฒนาตลาดนัดชุมชนอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการจัดผังตลาดและการใช้พื้นที่ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า การจัดผังตลาดและการใช้พื้นที่ภายในตลาดนัดชุมชนบนนั่งสตามีการแบ่งโซนตามประเภทสินค้าในระดับหนึ่ง เช่น โซนอาหารสด อาหารปรุงสำเร็จ และสินค้าทั่วไป ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาใช้บริการ ลดความสับสน และทำให้ตลาดมีความเป็นระเบียบมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การแบ่งโซนยังสามารถพัฒนาให้มีความชัดเจนและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น เพื่อรองรับจำนวนผู้ค้าและผู้มาใช้บริการที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

ในด้านพื้นที่ใช้สอย พบว่า พื้นที่ภายในตลาดสามารถรองรับผู้ค้าและผู้มาใช้บริการได้ในระดับหนึ่ง แต่ในช่วงเวลาที่มีผู้มาใช้บริการจำนวนมากอาจเกิดความแออัด และยังมีข้อจำกัดด้านพื้นที่จอดรถที่ไม่เพียงพอในบางช่วงเวลา ส่งผลต่อความสะดวกในการเข้าถึงตลาด ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนาและจัดสรรพื้นที่ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้พื้นที่และรองรับการขยายตัวของตลาดในอนาคต

4. ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกของตลาดนัดชุมชนบนนั่งสตายังมีข้อจำกัดบางประการ โดยเฉพาะการไม่มีห้องน้ำภายในพื้นที่ตลาด ทำให้ผู้ค้าและผู้มาใช้บริการต้องใช้ห้องน้ำจากสถานที่ใกล้เคียงซึ่งก่อให้เกิดความไม่สะดวก และสะท้อนถึงความจำเป็นในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในอนาคต

ในด้านพื้นที่จอดรถ พบว่า โดยรวมยังไม่เพียงพอ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่มีผู้มาใช้บริการจำนวนมาก ทำให้บางส่วนต้องจอดรถบริเวณใกล้เคียงหรือบนถนน ส่งผลต่อความสะดวกและการจราจร แม้ในบางช่วงเวลาจะสามารถรองรับได้ในระดับหนึ่ง แต่ยังคงควรมีการจัดระเบียบและพัฒนาพื้นที่จอดรถเพิ่มเติม

สำหรับระบบไฟส่องสว่าง พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมและเพียงพอต่อการค้าขายและการใช้บริการ ช่วยเพิ่มความสะดวกและความปลอดภัยแก่ผู้มาใช้บริการ อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มความสว่างในบางจุดเพื่อยกระดับความปลอดภัยและประสิทธิภาพในการใช้พื้นที่ตลาดโดยรวม

5. ด้านการเข้าถึงและการคมนาคม จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า การเข้าถึงตลาดนัดชุมชนบันนังสตา มีความสะดวกและปลอดภัยในระดับหนึ่ง เนื่องจากตั้งอยู่ใกล้ชุมชนและติดถนนสายหลัก ทำให้ประชาชนสามารถเดินทางมาใช้บริการได้ง่าย อีกทั้งเส้นทางคมนาคมโดยรอบยังเชื่อมต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงได้ดี ส่งผลให้ตลาดมีบทบาทเป็นศูนย์กลางการค้าขายของชุมชน อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาที่มีผู้มาใช้บริการจำนวนมากอาจเกิดปัญหาการจราจรหนาแน่น จึงควรมีการจัดการด้านการจราจรเพื่อเพิ่มความสะดวกในการเข้าถึงตลาดมากยิ่งขึ้น

6. ด้านบทบาททางเศรษฐกิจและสังคม จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า ตลาดนัดชุมชนบันนังสตา มีบทบาทสำคัญในการสร้างรายได้และอาชีพให้แก่คนในชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ประชาชนนำสินค้า อาหาร และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมาจำหน่าย ทำให้เกิดรายได้ทั้งในรูปแบบรายได้หลักและรายได้เสริม และช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจภายในชุมชน นอกจากนี้ ตลาดยังเปิดโอกาสให้ผู้ด้อยโอกาสหรือผู้พิการสามารถเข้ามาประกอบอาชีพได้ในระดับหนึ่ง และการจัดกิจกรรมภายในตลาดยังช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ ความร่วมมือ และความสามัคคีของคนในชุมชน ส่งผลให้ตลาดมีบทบาทเป็นทั้งศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

ประเด็นที่ 2 ปัญหาการพัฒนาตลาดนัดชุมชน ภายใต้ประเด็นที่ 2 ปัญหาการพัฒนาตลาดนัดชุมชน ผู้วิจัยได้จำแนกผลการศึกษาออกเป็น 6 ด้าน โดย

1. ด้านความยั่งยืนและการพัฒนาในอนาคต จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า ตลาดนัดชุมชนบันนังสตามีศักยภาพในการพัฒนาอย่างยั่งยืน เนื่องจากเป็นแหล่งสร้างรายได้และยังมีประชาชนมาใช้บริการอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดด้านพื้นที่ โดยเฉพาะพื้นที่จอดรถและพื้นที่จำหน่ายสินค้า ส่งผลให้เกิดความแออัดและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนา

ทั้งนี้ มีข้อเสนอแนะให้พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน เช่น การเพิ่มพื้นที่จอดรถ การจัดให้มีห้องน้ำ การจัดระเบียบพื้นที่ และการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อให้ตลาดสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

2. ด้านสินค้า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า ตลาดนัดชุมชนบันนังस्ता มีสินค้าค่อนข้างครบถ้วนและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้ โดยมีทั้งอาหารปรุงสำเร็จ อาหารสด ผัก ผลไม้ และของใช้ทั่วไป นอกจากนี้ การจัดโซนสินค้าอย่างเป็นสัดส่วนช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถเลือกซื้อสินค้าได้สะดวก ค้นหาง่าย และลดความแออัด

อย่างไรก็ตาม ความหลากหลายของสินค้าบางประเภทยังอยู่ในระดับปานกลางและมีตัวเลือกไม่มากนัก จึงควรส่งเสริมให้มีความหลากหลายของสินค้าเพิ่มขึ้น เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้น

3. ด้านบริการ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า การให้บริการของผู้ประกอบการในตลาดนัดชุมชนบันนังस्ताโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี ผู้ประกอบการมีความเป็นมิตร สุภาพ และให้บริการอย่างเหมาะสม ส่งผลให้ผู้มาใช้บริการรู้สึกสะดวกสบายและประทับใจ นอกจากนี้ บุคลิกภาพของผู้ประกอบการ เช่น การยิ้มแย้มแจ่มใสและการพูดจาไพเราะ มีผลต่อความรู้สึกและการตัดสินใจเลือกซื้อสินค้า ทำให้ลูกค้าเกิดความมั่นใจและมีแนวโน้มกลับมาใช้บริการซ้ำ อีกทั้ง ความเป็นกันเองของผู้ประกอบการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชน ยังช่วยสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและเป็นมิตร ทำให้ผู้มาใช้บริการรู้สึกเหมือนการซื้อขายกับคนในชุมชน ส่งผลดีต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้ค้ากับผู้ใช้บริการและภาพลักษณ์โดยรวมของตลาดนัดชุมชน

4. ด้านราคา จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า ราคาสินค้าในตลาดนัดชุมชนบันนังस्ताโดยภาพรวมมีความเหมาะสมกับคุณภาพสินค้า อยู่ในระดับที่ไม่สูงและประชาชนสามารถเข้าถึงได้ แม้ว่าบางร้านอาจมีราคาสูงกว่าร้านอื่นเล็กน้อย แต่ยังคงถือว่าอยู่ในระดับที่เหมาะสม นอกจากนี้ พบว่า สินค้าในตลาดมีความแตกต่างด้านราคาบ้างในแต่ละร้าน ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคสามารถเปรียบเทียบราคาและเลือกซื้อสินค้าตามความคุ้มค่า ส่งผลให้เกิดการแข่งขันด้านราคาอย่างเหมาะสม อีกทั้งผู้ประกอบการไม่สามารถตั้งราคาสูงเกินจริงได้ เนื่องจากผู้บริโภคมีทางเลือกในการซื้อจากร้านอื่น จึงสะท้อนให้เห็นว่าการกำหนดราคาเป็นไปตามกลไกตลาดและสอดคล้องกับกำลังซื้อของผู้บริโภคในชุมชน

5. ด้านการจำหน่าย จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า ผู้ประกอบการในตลาดนัดชุมชนบันนังस्ताส่วนใหญ่จำหน่ายสินค้าโดยตรงจากผู้ขายสู่ผู้บริโภค ซึ่งเป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับบริบทของตลาดชุมชน ทำให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อสินค้าได้สะดวก รวดเร็ว และสามารถสอบถามข้อมูลจากผู้ขายได้โดยตรง นอกจากนี้ ช่องทางการจำหน่ายส่วนใหญ่เป็นการขายผ่านหน้าร้านภายในตลาดเป็นหลัก โดยมีผู้ประกอบการบางรายใช้ช่องทางออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก และรองรับการชำระเงินแบบดิจิทัล เพื่อเพิ่มความสะดวกให้แก่ลูกค้า อีกทั้งรูปแบบการจำหน่ายโดยตรงยังช่วยสร้างความเชื่อมั่น ความใกล้ชิด และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ขายกับผู้บริโภค ทำให้ลูกค้าเข้าถึงสินค้าได้ง่ายและตัดสินใจซื้อได้สะดวกมากขึ้น

6. ด้านการส่งเสริมการตลาด จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า การส่งเสริมการตลาดของตลาดนัดชุมชนบันนังस्ताโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยส่วนใหญ่ใช้การประชาสัมพันธ์แบบปากต่อปากภายในชุมชน และการติดป้ายประกาศในพื้นที่ ซึ่งช่วยให้ประชาชนในพื้นที่รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับตลาดได้ในระดับหนึ่งนอกจากนี้ ยังมีการใช้สื่อออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ของตลาดและผู้ประกอบการบางราย เพื่อเพิ่มการรับรู้และเข้าถึงผู้บริโภคมากขึ้น อย่างไรก็ตาม การประชาสัมพันธ์ยังไม่ครอบคลุมประชาชนจากนอกพื้นที่ จึงควรพัฒนาช่องทางการส่งเสริมการตลาดให้หลากหลายและเป็นระบบมากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มการรับรู้และดึงดูดผู้มาใช้บริการในอนาคต

ผลการศึกษา แนวทางการจัดการการตลาดนัดชุมชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังस्ता อำเภอบันนังस्ता สามารถจำแนก 3 ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านการสร้างความรู้หรือการสร้างคุณค่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า ตลาดนัดชุมชนบันนังस्ताมีบทบาทสำคัญในฐานะแหล่งซื้อขายสินค้าที่อำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้แก่ผู้ประกอบการในชุมชน นอกจากนี้ ยังเป็นพื้นที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ทางสังคม ทำให้ประชาชนได้พบปะและสร้างความผูกพันร่วมกัน อีกทั้ง ตลาดยังช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยทำให้สามารถเข้าถึงสินค้าได้สะดวก มีราคาที่เหมาะสม และสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตลาดนัดชุมชนบันนังस्ताยังคงมีคุณค่าและดำรงอยู่คู่กับชุมชนอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านแนวทางการพัฒนา จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า ผู้ใช้บริการคาดหวังให้มีการพัฒนาตลาดนัดชุมชนบันนังस्ताในด้านการจัดระเบียบพื้นที่ให้เป็นสัดส่วน มีพื้นที่เพียงพอสำหรับผู้ค้าและผู้ให้บริการ รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่จอดรถ การจัดการจราจร และการเข้า-ออกตลาด เพื่อเพิ่มความสะดวกและความคล่องตัวในการใช้บริการ นอกจากนี้ การจัดระบบตลาดให้มีความเป็นระเบียบ สะอาด และมีการจัดโซนสินค้าอย่างชัดเจน จะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดี เพิ่มความปลอดภัย และสร้างความน่าใช้บริการให้แก่ตลาด ส่งผลให้ประชาชนมีความมั่นใจและต้องการเข้ามาใช้บริการมากขึ้น ซึ่งจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาตลาดนัดชุมชนให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

3. ด้านการสร้างแนวทางปฏิบัติ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า แนวทางการพัฒนาตลาดนัดชุมชนบันนังस्ताควรให้ความสำคัญกับการจัดการพื้นที่ภายในตลาดให้เป็นระเบียบ โดยการจัดผังตลาดและแบ่งโซนสินค้าให้ชัดเจน จัดทางเดินให้สะดวก และพัฒนาพื้นที่จอดรถให้เพียงพอ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ค้าและผู้มาใช้บริการ นอกจากนี้ ควรมีการดูแลด้านความสะอาดและความปลอดภัยอย่างต่อเนื่อง โดยการจัดการขยะให้เป็นระบบ เพิ่มถังขยะ และติดตั้งไฟส่องสว่างให้เพียงพอ เพื่อสร้างความมั่นใจและบรรยากาศที่น่าใช้บริการ

ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวเป็นแนวทางที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และจะช่วยส่งเสริมให้ตลาดนัดมีความเป็นระเบียบ สะอาด ปลอดภัย และเอื้อต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนในอนาคต

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปการวิจัยได้ ดังนี้

1. บริบทและปัญหาการพัฒนาตลาดนัดชุมชน ผลการศึกษาพบว่า ตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา มีพัฒนาการสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ซึ่งเป็นชุมชนกึ่งชนบทที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและค้าขายรายย่อย ตลาดเกิดจากความร่วมมือระหว่างเจ้าของพื้นที่และหน่วยงานท้องถิ่นในการจัดตั้งอย่างเป็นระบบ เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก เปิดโอกาสให้ประชาชนนำสินค้าเกษตร อาหาร และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นมาจำหน่าย อันนำไปสู่การสร้างรายได้และยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน ตลาดมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านจำนวนผู้ค้า ความหลากหลายของสินค้า และการจัดระเบียบพื้นที่ที่เหมาะสม โดยมีคณะกรรมการตลาดดูแลการบริหารจัดการและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะทางพัฒนา

อย่างไรก็ตาม ตลาดยังมีข้อจำกัดบางประการ ได้แก่ พื้นที่ใช้สอยและพื้นที่จอดรถไม่เพียงพอ ความหลากหลายของสินค้าบางประเภทยังมีไม่มาก และการประชาสัมพันธ์ตลาดยังจำกัดอยู่ภายในชุมชนเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น จึงควรมีการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก เพิ่มความหลากหลายของสินค้า และส่งเสริมการตลาดให้หลากหลายมากขึ้น เพื่อให้ตลาดสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

2. แนวทางการจัดการการตลาดนัดชุมชน ผลการศึกษาพบว่า แนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชน ตำบลบันนังสตาควรให้ความสำคัญกับการสร้างคุณค่าให้ตลาดเป็นแหล่งสร้างรายได้ แหล่งซื้อขายสินค้า และพื้นที่สร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ควบคู่กับการพัฒนาการจัดระเบียบพื้นที่ การจัดโซนสินค้า การพัฒนาพื้นที่จอดรถ และการจัดการจราจร เพื่อเพิ่มความสะดวกและความปลอดภัยแก่ผู้ใช้บริการ นอกจากนี้ ควรมีการกำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เช่น การจัดผังตลาดให้เป็นระบบ การดูแลความสะอาด การจัดการขยะ และการเพิ่มไฟส่องสว่างอย่างเพียงพอ ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะช่วยให้ตลาดมีความเป็นระเบียบ นำให้บริการ และสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา พบว่า ตลาดนัดชุมชนมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน ทั้งในด้านการสร้างรายได้ การจำหน่ายสินค้าท้องถิ่น และการเป็นพื้นที่พบปะของคนในชุมชน ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังต่อไปนี้

1. บริบทและปัญหาการพัฒนาตลาดนัดชุมชน ตำบลบันนังสตา อำเภอบันนังสตา จังหวัดยะลา จากผลการศึกษาพบว่า ตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตาเกิดขึ้นจากบริบทของพื้นที่ที่เป็นชุมชนกึ่งชนบท โดยประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและค้าขายรายย่อย ตลาดจึงทำหน้าที่เป็นพื้นที่

สำหรับจำหน่ายสินค้าเกษตร อาหาร และผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น ซึ่งช่วยสร้างรายได้และกระตุ้นเศรษฐกิจของชุมชน นอกจากนี้ ตลาดยังมีบทบาทเป็นพื้นที่พบปะและสร้างความสัมพันธ์ของคนในชุมชน ส่งผลให้ตลาดมีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมของชุมชน

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรจบพันธ์ เมืองสาคร (2567) ที่พบว่า ตลาดนัดชุมชนเกิดจากศักยภาพของชุมชนด้านอาชีพและทรัพยากร และเป็นกลไกสำคัญในการสร้างรายได้ให้กับเกษตรกรและผู้ประกอบการรายย่อย รวมทั้งช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากของชุมชน นอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ นวรัตน์ นิธิชัยอนันต์ และคณะ (2566) ที่พบว่าตลาดชุมชนมีบทบาทในการส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าท้องถิ่นและช่วยสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับคนในพื้นที่

อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษายังพบข้อจำกัดบางประการ เช่น พื้นที่ใช้สอยและพื้นที่จอดรถไม่เพียงพอ ความหลากหลายของสินค้าบางประเภทยังมีไม่มาก และการประชาสัมพันธ์ตลาดยังไม่ครอบคลุมในวงกว้าง ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าตลาดยังต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการส่งเสริมการตลาดเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถรองรับผู้ใช้บริการที่เพิ่มขึ้นและพัฒนาตลาดให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสม จะช่วยให้ตลาดสามารถรองรับการขยายตัวและตอบสนองความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนโดยองค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา อำเภอ บันนังสตา จังหวัดยะลา จากผลการศึกษาพบว่า แนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนควรให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการที่เป็นระบบ การจัดระเบียบพื้นที่ตลาด และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การจัดโซนสินค้า การเพิ่มพื้นที่จอดรถ การดูแลความสะอาด การจัดการขยะ และการเพิ่มไฟส่องสว่าง เพื่อเพิ่มความสะดวกและความปลอดภัยแก่ผู้ค้าและผู้มาใช้บริการ นอกจากนี้ การเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและแนวทางพัฒนาตลาด ยังเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การบริหารจัดการตลาดสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ณัฐพล วิมลสันติรังษี และศิวัช ศรีโกคางกุล (2562) และ บรรจบพันธ์ เมืองสาคร (2567) ที่พบว่า ตลาดชุมชนมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากของท้องถิ่น โดยการบริหารจัดการตลาดที่มีประสิทธิภาพควรให้ความสำคัญกับการจัดระเบียบพื้นที่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน

ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า การพัฒนาตลาดนัดชุมชนตำบลบันนังสตาควรดำเนินการควบคู่กันทั้งด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อให้ตลาดมีความเป็นระเบียบ น่าใช้บริการ และสามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการทำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ควรให้ห้องปฏิบัติการส่วนตำบลบันนังสตา นำผลการศึกษเกี่ยวกับบริบทและปัญหา การพัฒนาตลาดนัดชุมชนไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาตลาด โดยมุ่งปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น การจัดสรรพื้นที่ใช้สอย การเพิ่มพื้นที่จอดรถ และการจัดให้มีห้องน้ำ ภายในตลาด เพื่อให้สามารถรองรับผู้ค้าและผู้มาใช้บริการได้อย่างเหมาะสม

2. ควรให้มีการนำแนวทางการจัดการตลาดนัดชุมชนไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการ ตลาดให้มีความเป็นระบบมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดผังตลาดและแบ่งโซนสินค้าอย่างชัดเจน การดูแลความ สะอาดและการจัดการขยะ รวมทั้งการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ค้าและประชาชนในชุมชน เพื่อให้ตลาด สามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บริการและผู้ประกอบการในตลาดนัดชุมชน เพื่อให้ได้ ข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาตลาดให้สอดคล้องกับความต้องการมากยิ่งขึ้น

2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการตลาดนัดชุมชนในพื้นที่อื่น เพื่อนำมาเปรียบเทียบ และประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตลาดนัดชุมชนให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐพล วิมลสันติรังษี, & ศิวัช ศรีโกลคางกุล. (2562). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนา เศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเอง. *วารสารการเมือง การบริหาร และกฎหมาย*, 11(2), 45–60.
- นวรรตน์ นิธิชัยอนันต์, และคณะ. (2566). *แนวทางการพัฒนาการจัดการตลาดชุมชนอย่างยั่งยืน*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- บรรจบพันธ์ เมืองสาคร. (2567). *การจัดการตลาดนัดชุมชนบ้านนา ตำบลบ้านนา อำเภอบ้านนาเดิม จังหวัดสุราษฎร์ธานี* [รายงานการวิจัย]. วิทยาลัยชุมชนสุราษฎร์ธานี.
- พระครูใบฎีกาวิชาญ วิสุทโธ, & ภักดี โพธิ์สิงห์. (2565). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนาตลาดชุมชน เพื่อเสริมสร้างเศรษฐกิจฐานราก. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(6), 120–134.
- ศรีจันทร์, ธ., & อินทรประจบ, อ. (2567). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาวิสาหกิจ ชุมชนพึ่งตนเอง. *วารสารการบริหารการพัฒนาท้องถิ่น*, 9(1), 15–28.
- ศรีหารัตน์, ส., & สัตยวากย์สกุล, ก. (2563). การพัฒนาตลาดชุมชนเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากของ ท้องถิ่น. *วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต*, 8(3), 77–88.